

Groepsondernemingsraad Rijk

Weekbericht

Jaargang 2023, Nummer (week) 20, 19 mei 2023

In het weekbericht van de Groepsondernemingsraad Rijk (GOR Rijk) vind je de actuele berichtgeving van de GOR Rijk.

Wil je in contact komen met de GOR Rijk? Mail ons: [postbus GOR Rijk](mailto:postbus.GOR.Rijk)

Onderwerpen in dit GOR Rijk weekbericht:

Eerder actueel

- ✓ DOR-GOR Rijk dag
- ✓ Werkgroep Arbo

Interessante links

- ✓ Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk
- ✓ Hoe trek je vastgelopen cao-onderhandelingen weer vlot?

Interessante bijeenkomsten

- ✓ Serious game voor leidinggevenden: autonomie als drijvende kracht
- ✓ Reuring!Café: Samen de puzzel leggen of alles over de schutting?

GOR Rijk planning

Tegeltjeswijsheid

Eerder actueel

DOR-GOR Rijk dag

Op maandag 8 mei werd de jaarlijkse DOR-GOR Rijk dag georganiseerd. Deze dag heeft steeds als motto: "Ontmoeten, samenwerken en verbinden". De GOR Rijk vindt het contact met de (departementale) ondernemingsraden zeer belangrijk. De DOR/GOR Rijk dag is één middel om met de OR-en in contact te komen en om

gezamenlijk vorm te geven aan de medezeggenschap binnen het Rijk, ieder vanuit zijn eigen positie en verantwoordelijkheid.

De GOR Rijk had voor deze dag een thema gekozen dat binnen alle lagen van de medezeggenschap speelt. In het perspectief van het drieluik 'Ambtelijk Vakmanschap, Dialoog & Ethiek en de Rechtsstatelijkheid' met elkaar het gesprek aangaan over de rol die de medezeggenschap kan vervullen en wat, binnen dit drieluik, de actuele ontwikkelingen zijn.

Na een introductie over het [GOR Rijk initiatiefvoorstel Ambtelijk Vakmanschap](#), werd door Ellen Viergever en Susanne van den Oudenhoven van het programma 'Grenzeloos Samenwerken/Ambtelijk Vakmanschap' een toelichting gegeven op de activiteiten van het programma en werd de [Gids Ambtelijk Vakmanschap](#) toegelicht.

In deze sessie werd onder andere ook gevraagd wat Ambtelijk vakmanschap voor je persoonlijk betekent en wat jij nog nodig hebt van het programma om ermee aan de slag te gaan. De medezeggenschap is voor het programma een belangrijke gesprekspartner.

Anne-Marie Buis van het programma 'Dialoog & Ethiek' legde vervolgens de doelstelling van het programma uit en ging in op de problemen die mensen ervaren in hun werk. Met name de dilemma's waar mensen voor staan en waar ze soms letterlijk ziek van worden. Het programma wil juist het gesprek (de dialoog) hierover mogelijk maken. Het programma ziet hier ook een belangrijke rol voor de medezeggenschap weggelegd. In een levendige discussie met de zaal werd nader ingegaan op een aantal signalen en mogelijke oplossingen. Het gesprek blijven aangaan, de vraag naar sociale veiligheid en het kwetsbaar opstellen van het management waren daarbij veel gehoorde aspecten.

Als derde onderdeel in de drieluik nam Sandra Palmen, bekend van het parlementaire onderzoek naar de Kinderopvangtoeslag (POK), ons mee in het aspect van de rechtsstatelijkheid. Nederland is een rechtsstaat en dat betekent dat de wetgever zich aan een aantal principes moet houden. Zoals o.a. de grondwet, internationale verdragen maar ook aan de beginselen van goed bestuur. Onder andere uit de parlementaire onderzoekscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) is gebleken wat er allemaal niet goed gaat als de wetgever niet volgens deze principes handelt. Sandra Palmen verwees naar de komende aanpassingen in de Awb (algemene wet bestuursrecht) waar het (oude) adagium "regel is regel" vervangen wordt door het uitgangspunt dat beginselen van goed bestuur leidend moeten zijn, waarbij de bedoeling van de wetgever richting geeft aan de toepassing daarvan.

In het middagdeel werden een aantal workshops gehouden:

Workshop 'Referentiekader voor de medezeggenschap'

In deze workshop werd door de GOR Rijk een presentatie gegeven over het [Referentiekader voor de medezeggenschap](#). Het referentiekader is een set van 16 beschreven rollen (de zogenaamde referentieprofielen), die Rijksbreed voorkomen binnen de Ondernemingsraad (OR), Departementale ondernemingsraad (DOR) en Groepsondernemingsraad Rijk (GOR Rijk).

Een referentieprofiel is samengesteld uit een omschrijving van de omgeving en de positie van het medezeggenschapsorgaan, de rolbeschrijving, de rolverwachting, de benodigde kennis, inzicht en vaardigheden en geeft een weergave van de meest relevante competenties. De referentieprofielen zijn tot stand gekomen aan de hand van geïnventariseerde input bij de verschillende OR-, DOR-, en GOR Rijk-leden en zijn derhalve gebaseerd op een actueel en realistisch beeld van de diverse rollen.

In de workshop is gesproken of de aanwezigen zich herkennen in het referentiekader, weten ze het te vinden en hoe zouden we dit nu verder kunnen implementeren? Ook zijn er een aantal voorbeelden genoemd hoe men er zelf al mee bezig is. De aanwezigen gaven ook aan dat bestuurders hier nog een rol in zouden moeten hebben. Eveneens is het 'Functiegebouw Rijk' aan de orde gekomen en werd geopperd dat er een functiegroep van gemaakt zou moeten worden.

In juni komt de werkgroep bij elkaar om verder na te denken over de implementatie.

Workshop 'De HR-adviseur voor de medewerkers'

Tijdens de goed bezochte workshop 'De HR-adviseur voor de medewerkers' is met de aanwezigen gesproken over het initiatiefvoorstel van de GOR Rijk dat naar verwachting voor de zomer zal worden besproken in het SGO. Bijna alle departementen waren vertegenwoordigd tijdens de workshop.

Na een korte schets van het initiatiefvoorstel is aan de hand van een aantal stellingen met de aanwezigen bekeken wat zo'n adviseur kan brengen voor de medewerker.

De deelnemers aan de workshop waren het erover eens dat de HR-adviseur voor de medewerkers er nu eindelijk eens overal moet komen, omdat laagdrempelig, onversneden en onafhankelijk advies aan de medewerkers bij de Rijksdienst vaak wordt gemist. Uitzonderingen daargelaten uiteraard.

Op basis van de 'oogst' van de workshop wordt de SG BZK voorzien van praktische informatie over de stand van zaken bij alle departementen, ter voorbereiding op het gesprek in het SGO.

Workshop "Masterplannen en fysieke werkomgeving": alle lagen van de medezeggenschap zijn aan zet.

In de middag werd deze workshop twee keer achter elkaar gegeven. Beide keren was de workshop goed bezet.

Juist op het terrein van de kantooromgeving waarin we werken, is goede samenwerking tussen DOR-en en de GOR Rijk noodzakelijk om effectief invloed te

kunnen uitoefenen.

Begeleid door Froukje van Dijken en Jan Gerard Hoendervanger van BBA binnenmilieu, werd gediscussieerd over stellingen waarmee verduidelijkt werd wie, wat wanneer kan doen om ervoor te zorgen dat de werkplekken op onze kantoren zo goed mogelijk aansluiten op de behoeften van de medewerkers.

Daarbij constateerden we al dat de afgelopen periode de medewerker een steeds centralere rol heeft gekregen bij de inrichting van kantoren. Het streven is om verder te bouwen aan deze positieve ontwikkeling.

Kortom: een belangrijke periode voor de medezeggenschap op elk niveau om aandacht te besteden aan huisvesting.

Workshop “Loyale Tegenspraak”

Deze workshop werd gegeven door het [projectteam Loyale Tegenspraak](#) van het [A+O fonds Rijk](#). In het A+O fonds Rijk werkt het Rijk als werkgever samen met vakorganisaties die de werknemers vertegenwoordigen. De activiteiten van het A+O fonds Rijk zijn een aanvulling op het werk van het Sector Overleg Rijk (SOR) en het werk binnen de Rijksorganisatie.

In tegenstelling tot de andere workshops bestond deze workshop uit twee bij elkaar horende sessies.

Tijdens de eerste sessie werd onder leiding van Tom Gibcus (A-advies) en Jesper Betsma (BZK), een aantal prikkelende vragen gesteld. Bijvoorbeeld: “de OR als tandeloze tijger op het gebied van sociale veiligheid”. Hierdoor kwam een levendige discussie op gang waarbij verschillende meningen werden gedeeld. Ook werd de term ‘loyale tegenspraak’ besproken. De aanwezigen vonden de term de lading niet dekken en sommigen hadden zelfs een aversie tegen deze term.

Na een korte pauze vond de tweede sessie plaats waarin in kleinere groepen gediscussieerd werd over de vraag: “Hoe kun je er als lid van een ondernemingsraad voor zorgen dat tegenspraak gefaciliteerd wordt in je organisatie?” Hier kwamen mooie ideeën naar boven die de aanwezigen konden meenemen naar hun DOR/OR.

Het projectteam Loyale Tegenspraak organiseert dialoog- en kennissessies en op verzoek ook interventies. Als je meer wilt weten wat de mogelijkheden zijn, kijk dan op [de website van Loyale Tegenspraak](#).

Afsluiting

Onder de zeer vakkundige leiding van dagvoorzitter Richard van Slingerland werd de DOR-GOR Rijk dag afgesloten met een terugblik door de themapresentatoren Susanne, Anne-Marie en Sandra. Ook Robert Jans, voorzitter van de GOR, Rijk sloot aan bij deze terugblik.

Door alle gasten werd teruggekeken op een waardevolle dag. Zowel Susanne als Anne-Marie gaven aan het belangrijk te vinden om op deze manier input op te halen vanuit de organisatie. De medezeggenschap heeft hierin een unieke positie en rol, ze is onderdeel van de organisatie maar heeft wel een eigenstandige positie en is gekozen door en vanuit de werkvloer.

Ook vanuit de zaal werd positief gereageerd op de dag en de openheid waarmee deze dag is ingevuld en met elkaar van gedachten is gewisseld. Opgeroepen werd om deze dag zeker weer een vervolg te geven en te blijven organiseren. Het deelnemen aan dergelijke bijeenkomsten werd eigenlijk als een ‘must’ gezien. De oproep vanuit de zaal aan de niet-aanwezige medezeggenschappers was dan

Tot slot sprak de werkgroep over het thema werkdruk. Een onderwerp dat de aandacht heeft van de ICBR en waarin is voorgesteld tot een samenhangend plan te komen waarin acties voor zowel HR als 'de lijn' worden opgenomen. Uiteraard draagt de GOR Rijk daar, met een afvaardiging vanuit relevante werkgroepen graag aan bij.

Interessante links

Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk

Op woensdag 17 mei was het 'Verantwoordingsdag'. De dag waarop we als Rijksoverheid via de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2022 aan de Tweede Kamer inzicht geven in de ontwikkelingen en het gevoerde bedrijfsvoeringsbeleid van het Rijk in 2022.

De jaarrapportage geeft een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van de bedrijfsvoering binnen het Rijk in 2022, variërend van duurzaamheid en personeelszaken tot inkoopcijfers en cyberveiligheid.

Je kunt de volledige versie van de jaarrapportage, een publieksvriendelijke versie en de aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer vinden op [de site van de Rijksoverheid](#).

Hoe trek je vastgelopen cao-onderhandelingen weer vlot?

Cao-onderhandelingen kunnen stroef verlopen en zitten soms muurvast. De ene staking volgt de andere op en werkgevers- en werknemerspartijen komen lijnrecht tegenover elkaar te staan.

In die situaties kan een externe derde partij uitkomst bieden. CAOP'ers Edwin Bouwers en Han Busker hebben onlangs een aantal cao-onderhandelingen succesvol begeleid. Zij vertellen [op de website van het CAOP](#) meer over het vlottrekken van cao-onderhandelingen en waarom het belangrijk kan zijn om een onafhankelijke partij bij de cao-onderhandelingen te betrekken.

Interessante bijeenkomsten

Serious game voor leidinggevend: autonomie als drijvende kracht

Serious game

Autonomie als drijvende kracht

Het A+O fonds Rijk heeft een 'serious game' ontwikkeld om leidinggevenden te laten experimenteren met het geven van (meer) autonomie aan medewerkers. Als mensen autonomie hebben in hun werk dan kan dat namelijk leiden tot meer werkplezier. Doordat mensen invloed hebben op hun werk, kunnen ze hun werkdruk beter reguleren en voelen ze zich meer verantwoordelijk. Het geven van meer autonomie aan medewerkers vraagt wel om een andere manier van leidinggeven. Ben jij leidinggevende en heb je interesse om deel te nemen aan de serious game? Schrijf je dan in voor één van de drie data waarop de game wordt gespeeld.

Als leidinggevende vervul je een essentiële rol in de mate van autonomie die medewerkers ervaren. Het is daarom belangrijk dat je bewust naar die rol kijkt. Want hoeveel autonomie heeft een werknemer eigenlijk? En hoe kan jij daar als leidinggevende invloed op uitoefenen? Om je daarbij te helpen is de serious game 'Autonomie als drijvende kracht' ontwikkeld. In deze game neem je met collega leidinggevenden deel aan een aantal 'dilemmakamers', waarin jullie situaties ervaren en daar vervolgens met elkaar over in gesprek gaan.

Om de dilemmakamers op een realistische manier vorm te geven hebben we verschillende mensen geïnterviewd; zowel leidinggevenden als medewerkers. In die gesprekken kwamen we meer te weten over de autonomie van de medewerker. Wat houdt hen bezig en waar lopen zij tegenaan? Deze dilemma's uit de praktijk van de rijkswerkvloer kom je als leidinggevende tegen in de game. De game biedt jou als leidinggevende de mogelijkheid om je vaardigheden verder te ontwikkelen.

De game wordt op de volgende data en locaties georganiseerd:

- Maandag 19 juni, 14.00 – 16.30 uur – Utrecht
- Vrijdag 23 juni, 14.00 – 16.30 uur – Den Haag
- Vrijdag 30 juni, 14.00 – 16.30 uur – Den Haag

Er is een maximum aantal plekken van 24 deelnemers per datum. Leidinggevenden vanuit de hele Rijksoverheid zijn welkom. De game wordt bij een aantal ministeries gespeeld, ook als je niet bij dat ministerie werkzaam bent dan kun je wel op die locaties aan de game deelnemen.

[Je kunt jezelf hier inschrijven](#). Deelname is gratis.

Reuring!Café: Samen de puzzel leggen of alles over de schutting?

dinsdag 13 juni 2023 - De Glazen Zaal, Den Haag

Samen de puzzel leggen of alles over de schutting?

Samenwerking van provincies, gemeenten, waterschappen en Rijk blijkt lastig!

REURING!Café
REURING!Cafés zijn lichte talkshows over serieuze zaken van, voor en door ambtenaren

debatleider **Mark Frequin**
hoft **Marcel van Bijnen**
gasten **Erik van Heijningen, Pieter Jansen, Martijn van de Steen en Hans Mommaas**

locatie **De Glazen Zaal, Prinsessegracht 26, Den Haag**
aanvang **17.00 uur**
aanmelden **www.vom-online.nl**

#Reuring

Nog niet zolang geleden was het bestuurlijke mantra "je gaat erover of niet". Met het idee dat bestuurlijke taken van provincies, gemeenten, waterschappen en Rijk

helder moesten worden gescheiden. Inmiddels is helder dat het zo niet kan of werkt. De verschillende puzzels die moeten worden gelegd vragen juist om goede samenwerking. Want die puzzels worden steeds ingewikkelder en vragen om bundeling van bestuurskracht.

Stikstof, bouwopgaven, natuur en groen, (programma) landelijk gebied, groei van de bevolking, ontsluiting, meer mobiliteit, ruimte voor duurzaam vervoer, plaatsing van asielzoekers en vluchtelingen, energietransitie, klimaatopgaven zijn er voorbeelden van.

Het vraagt om samenwerking in gebiedsgericht besturen. Alleen blijkt dat die samenwerking het kenmerk heeft van "hopen dat de andere bestuurders doen wat jij graag wil". Vanuit landelijke kokers komen reeksen eisen bij provincies. En natuurlijk moeten provincies dat integraal aanpakken! Achter elkaar worden nieuwe opdrachten en opgaven neergelegd bij gemeenten. En gemeenten mogen dat vervolgens zelf oplossen. Natuurlijk met beperkte middelen en veel voorwaarden.

Tegelijk wil het Rijk meer samenhang en pakt vervolgens weer meer regie omdat er onvoldoende tempo wordt gemaakt. Het lijkt dat alle bestuursorganen elkaar wat in de weg zitten in plaats van elkaars bestuurskracht op te zoeken en te vragen wat de anderen nodig hebben. Zeker omdat natuurlijk verwacht wordt dat waterschappen en gemeenten en provincies alles in goede samenspraak doen met alle betrokken partijen, van boeren tot natuurorganisaties en van maatschappelijke organisaties tot bedrijven. Een prachtige opgave voor bestuurlijk Nederland. Over dit lastige puzzelleggen gaat dit Reuringdebat.

Datum: dinsdag 13 juni 2023

Tijd: inloop vanaf 16:30 uur | start om 17:00 uur

Locatie: De Glazen zaal | Prinsessegracht 26 | Den Haag

Meer informatie: [via deze website](#)

Aanmelden: [via deze website](#)

Kosten: gratis

GOR Rijk planning

	Het overzicht wordt niet gegarandeerd op volledigheid.
22 mei	GOR Rijk vergadering
30 mei	Werkgroep Arbo en werkgroep huisvesting: TO onderzoek BHV kader
30 mei	Werkgroep IV-ICT
5 juni	Overlegvergadering
7 juni	Stuurgroep hybride werken
7 juni	Kleine werkgroep Arbo
13 juni	Tweehoeksoverleg (GOR Rijk met de vakbonden)
15 juni	Overleg voorzitter ICBR en delegatie GOR Rijk
15 juni	Werkgroep P-beleid voor de medezeggenschap
19 juni	Werkgroep O&P
20 juni	Kwartaalafpraak met SG BZK (bestuurder)
21 juni	Overleg directeur O&P Rijk met GOR Rijk delegatie
21 juni	Werkgroep Hybride werken
26 juni	GOR Rijk vergadering
28 juni	Vierhoeksoverleg

Tegeltjeswijsheid

Wil je jezelf aan- of afmelden voor het ontvangen van het GOR Rijk weekbericht?
Stuur dan een mailtje naar het [ambtelijk secretariaat van de GOR Rijk](#).

Voeg ons ook toe aan jouw netwerk op LinkedIn: www.linkedin.com/in/gorrijk

Wil je een **werkgroep of vergadering bijwonen** of heb je interesse in een bepaald onderwerp en wil je hier over spreken met een GOR Rijk-lid? Stuur ook dan een mailtje naar het [ambtelijk secretariaat van de GOR Rijk](#), dan brengen we je graag in contact met de juiste persoon.

Bijdragen voor het weekbericht die we **uiterlijk donderdag vóór 12:00** uur ontvangen, kunnen dezelfde week nog geplaatst worden.